

S-1.431.5.21.2.2012.JM

Data sporządzenia
Szczecin, 10 stycznia 2013 r.**PROTOKÓŁ**z kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Urzędzie Miejskim w Policach
w dniach 29-30 listopada 2012 r.**Adres jednostki podlegającej kontroli:**Urząd Miasta
ul. S. Batorego 3
72-010 Police

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie:
Janusz Modrzejewski - starszy inspektor wojewódzki - przewodniczący zespołu,
Anna Jasina - starszy inspektor,
na podstawie Upoważnienia Nr 92/2012 z dnia 19 listopada 2012 r. wydanego przez Wicewojewodę Zachodniopomorskiego.

Kontrolą objęto okres od dnia 1.01.2011 r. do dnia 29.11.2012 r.

Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych zapoznano Zastępcę Burmistrza Gminy Police Pana Pawła Mirowskiego z programem kontroli, w którym określono temat, cel i rodzaj oraz zakres kontroli.

Zakresem kontroli objęto:

Realizację zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Podczas kontroli analizie poddana została następująca tematyka:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Wyjaśnień udzielali:

Pan Marian Sztobnicki - Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Policach, koordynator ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Policach,

Pani Katarzyna Dmochowska - sekretarz Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownik socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach,

Pani Monika Bitel-Jabłońska - pracownik socjalny OPS,

Pani Alicja Bronicka - sekretarz GKRPA.

Ustalenia kontroli:

Gmina Police jest jednostką samorządu terytorialnego, która zgodnie z art. 6 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, realizuje zadania własne gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednostkami organizacyjnymi gminy bezpośrednio realizującymi zadania jest Urząd Miasta w Policach oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach ul. Siedlecka 2A.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Police stanowił załącznik nr 1 do Uchwały Nr III/9/10 Rady Miejskiej w Policach z dnia 21.12.2010 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok (Zał. Nr 1). W dokumencie przygotowanym przez Pełnomocnika Burmistrza Polic ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i opiniowanym przez Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zawarte były cele programu, stan problemów w gminie, zadania do realizacji i metody działań. Oddzielną część w formie załącznika do uchwały stanowił Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Oprócz ogólnych definicji i sformułowań dotyczących przemocy, przedstawiony został system przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Police, strategia i metody działania. Program zakładał prowadzenie poradnictwa i interwencji poprzez grupę wsparcia dla ofiar przemocy domowej oraz grupę wsparcia dla dzieci doświadczających przemocy domowej, prowadzenie dyżurów na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie przez koordynatora ds. przeciwdziałania przemocy domowej, prawnika i terapeuty. Ponadto Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawierał harmonogram działań i preliminarz wydatków, którym podano paragrafy i kwoty zaplanowanych do realizacji zadań w rozdziale 85205 – Przeciwdziałanie przemocy. Natomiast na 2012 rok Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został przyjęty Uchwałą Nr XV/106/2011 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29.12.2011 r. (Zał. Nr 2). Dokument w większości był poświęcony raportowi nt. „Problemy związane z piciem alkoholu, używaniem narkotyków i przemocą rówieśniczą w szkole w ocenie rodziców”. Z zakresu przeciwdziałania przemocy ujęto w nim w harmonogramie działań i preliminarzu wydatków, środki zaplanowane do realizacji zadań w rozdziale 85205 – Przeciwdziałanie przemocy. Natomiast Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016, jako oddzielny dokument, został przyjęty Uchwałą Nr XVI/115/1012 Rady Miejskiej w Policach z dnia 31.01.2012 r. Program przygotował powołany Zespół Interdyscyplinarny. W Programie ujęto informacje ogólne, diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Police, założenia i funkcjonowanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Police przy przyjętej strategii i metodach działania oraz oczekiwane efekty (Zał. Nr 3).

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie realizowane były w 2011 i 2012 roku poprzez program profilaktyczny „Wolni od...”, jako działania

Gminy

podjęwane przez pedagogów szkolnych na terenie Polic, w czasie spotkań z rodzicami w szkołach. Ponadto w Trzebieży realizowano program profilaktyczny NOE. W 2012 roku OPS w Policach realizował projekt "Moja Rodzina", gdzie w cotygodniowych spotkaniach, oprócz spraw opiekuńczo-wychowawczych poruszane były problemy przemocy (Załącznik Nr 4). W ramach projektu „Pobudka – obudź swój potencjał” rozpoczęto szkolenie dla 26 rodziców w Szkole dla Rodziców. Jednym z bloków tematycznych było przeciwdziałanie agresji i przemocy (Załącznik Nr 5). Jak poinformowała Sekretarz Interdyscyplinarnego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2013 roku planowane jest zorganizowanie kampanii informacyjnej w gminie poprzez przygotowanie i dystrybucję własnych ulotek informacyjnych.

W zakresie poradnictwa i interwencji w obszarze przeciwdziałania przemocy prowadzone są dyżury specjalistów w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy ul. Grunwaldzkiej 15 w Policach. Prawnik dyżurował w każdy poniedziałek w godz. od 16.30 do 20.30 i wtorek w godz. od 16.00 do 16.00. Terapeuta przyjmował w każdy czwartek w godz. od 15.00 do 19.00. Grupa wsparcia dla dzieci ofiar przemocy w rodzinie spotykała się w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej ul. Korczaka 27 w Policach w środy w godz. od 16.00 do 20.00, a grupa wsparcia dla dorosłych ofiar przemocy spotykała się w Miejskim Ośrodku Kultury w Policach we wtorki w godz. od 17.00 do 19.00. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Policach, jednocześnie koordynator ds. przeciwdziałania przemocy domowej, dyżurował w Ośrodku Pomocy Społecznej ul. Siedlecka 2A w Policach we wtorki i czwartki w godz. od 14.00 do 17.00. Informacje o spotkaniach umieszczone były na tablicy ogłoszeń OPS. Ze sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2011 roku, przedstawionego przez Pełnomocnika Burmistrza Polic ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynikało, że w Punkcie Interwencji Kryzysowej terapeuta udzielił 115 porad, a prawnik 83 porady. Na grupę wsparcia dla dorosłych zgłosiło się w 2011 roku 90 osób, a z zajęć grupy wsparcia dla dzieci skorzystało 36 dzieci. Koordynator ds. przeciwdziałania przemocy domowej zajmował się 152 sprawami dotyczącymi przemocy (Załącznik Nr 6). Jak poinformowała Sekretarz GKRPA, Pełnomocnik Burmistrza Polic ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie wyraził zgody na udostępnienie kontrolującym rejestru z dyżurów specjalistów pełnionych w PIK w 2012 roku. Uniemożliwiło to przeprowadzenie dokładnej analizy udzielanej pomocy osobom potrzebującym w 2012 roku. O tej sytuacji został poinformowany Burmistrz Polic w trakcie omawiania przebiegu kontroli.

W gminie nie funkcjonuje bezpieczny telefon.

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Na terenie Gminy Police funkcjonuje ośrodek wsparcia Dom Samotnej Matki z dziećmi MONAR – MARKOT w Policach ul. Kosynierów Gdyńskich 25, z którym Gmina ma podpisaną kolejną umowę do 31.12.2012 r. Dom może przyjąć do 40 osób miesięcznie. W 2011 roku z pobytu skorzystało 24 kobiet, 4 mężczyzn i 33 dzieci, a w 2012 do dnia kontroli, skorzystało 23 kobiet, 2 mężczyzn i 34 dzieci (Załącznik Nr 7). Ponadto w przypadku konieczności takiego umieszczenia gmina korzysta z miejsc noclegowych zabezpieczonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Z informacji Sekretarz Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie objętym kontrolą były dwa takie przypadki.

Tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych.

Zespół Interdyscyplinarny funkcjonuje w oparciu o Uchwałę Nr VI/39/2011 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29.03.2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Policach oraz szczegółowych

omówi

3

warunków jego funkcjonowania. Zapisy określone w ww. uchwale były przestrzegane (Załącznik Nr 8). Było także Zarządzenie Nr 93/2011 Burmistrza Polic z dnia 16.05.2011 r. w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Zarządzenie Nr 191/2011 Burmistrza Polic z dnia 14.12.2011 r. w sprawie zmiany składu osobowego Zespołu Interdyscyplinarnego. Skład zespołu jest zgodny z obowiązującymi przepisami. Jego członkami są przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, straży miejskiej, służby zdrowia, prokuratury, kuratorskiej służby sądowej (Załącznik Nr 9).

W analizowanej dokumentacji znajdowało się ponadto porozumienie zawarte pomiędzy Burmistrzem Polic, a osobami reprezentującymi wszystkie podmioty, których przedstawiciele wchodziły w skład Zespołu Interdyscyplinarnego (Załącznik Nr 10).

Posiedzenia zespołu odbywają się w miarę potrzeb nie rzadziej niż co trzy miesiące. W 2011 roku odbyły się 4 spotkania w pełnym składzie oraz 2 spotkania w grupie roboczej do opracowania propozycji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. W 2012 roku do dnia kontroli odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Praca zespołu dokumentowana jest w formie sporządzanych protokołów z posiedzeń i list obecności (Załącznik Nr 11a i Załącznik Nr 11b).

Zespół Interdyscyplinarny rozpowszechniał w 2011 i 2012 roku informacje o możliwościach przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym poprzez rozprowadzanie na terenie gminy ulotek opracowanych przez Krakowską Akademię Profilaktyki oraz poprzez współpracę z przedstawicielami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i niektórymi placówkami oświatowymi. Na stronie internetowej OPS w Policach umieszczona została informacja o funkcjonowaniu Zespołu Interdyscyplinarnego (Załącznik Nr 12).

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołuje grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Odbywa się to w postaci dokumentu pod nazwą „wytyczne”, sporządzanego przez Przewodniczącego ZI. W dokumencie tym podany jest skład grupy roboczej, propozycja działań do podjęcia, sposób prowadzenia dokumentacji z podejmowanych działań oraz sposób monitorowania sytuacji rodziny (Załącznik Nr 13). Składy grup roboczych były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, gdyż były tworzone spośród członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz innych przedstawicieli instytucji delegujących do Zespołu Interdyscyplinarnego. Z posiedzeń grup roboczych sporządzano protokoły i listy obecności.

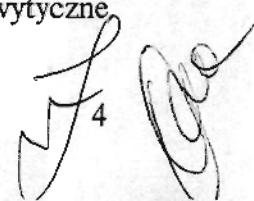
Ponadto w dokumentacji były oświadczenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego i zespołów roboczych o zachowaniu poufności zgodnie z treścią określoną w obowiązujących przepisach (Załącznik Nr 14).

W kontrolowanym okresie do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło w 2011 roku 7 formularzy „A” Niebieskiej Karty, a w 2012 roku 74 formularzy. Formularze były przekazane głównie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach, Komendę Powiatową Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Występowały także pojedyncze zgłoszenia ze szkół i służby zdrowia. Na skutek podejmowanych działań w 5 zgłoszeniach z 2011 roku rozstrzygnięto o zakończeniu procedury NK, a w 2012 roku rozstrzygnięto w 8 takich przypadkach (Załącznik Nr 15).

Przeprowadzono analizę losowo wybranych indywidualnych przypadków wykonywania czynności w rodzinach dotkniętych przemocą.

W dniu 30.04.2012 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach wpłynęło pismo z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach wraz z „Niebieską Kartą – A” o stosowaniu przemocy wobec Pani M.L. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 04.05.2012 r. wszczął procedurę, powołując grupę roboczą i wskazując wytyczne

Gminny

planowanej pracy grupy. Na pierwszym spotkaniu grupy roboczej w dniu 14.05.2012 r. odbyto rozmowę z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, założono „Niebieską Kartę – C”. W dniu 18.05.2012 r. odbyło się drugie spotkanie grupy roboczej, z udziałem osoby podejrzanej o stosowanie przemocy w rodzinie. Założono „Niebieską Kartę – D”. Pan P.L. zobowiązał się do podjęcia terapii w ośrodku ds. uzależnień oraz zgłoszenia na program korekcyjno-edukacyjny. W dniu 29.08.2012 r. odbyło się kolejne spotkanie grupy roboczej. Oceniono, że sytuacja w rodzinie normalizuje się. Pan P.L. realizuje przyjęte zobowiązania, a rodzinę objęto dodatkowym monitoringiem innych instytucji. W dniu 22.11.2012 r. odbyło się następne spotkanie grupy roboczej z udziałem Pani M.L., która poinformowała o nieznacznej poprawie w zachowaniu męża. Ustalono konieczność zgłoszenia męża do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zaproponowano jej możliwość skorzystania ze wsparcia psychologa w PCPR. Wyznaczono termin do którego sytuacja w rodzinie ma ulec poprawie, pod groźbą skierowania sprawy do prokuratury (Załącznik Nr 16).

W dniu 23.01.2012 r. pracownik socjalny OPS założył „Niebieską Kartę – A” o stosowaniu przemocy wobec Pana H.A. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 24.01.2012 r. wszczął procedurę, powołując grupę roboczą i wskazując wytyczne do pracy grupy. Na pierwszym spotkaniu grupy roboczej w dniu 08.02.2012 r. przeprowadzono rozmowę z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, założono „Niebieską Kartę – C”. Przyjęto indywidualny plan pomocy. W dniu 16.02.2012 r. odbyło się drugie spotkanie grupy roboczej, z udziałem osoby podejrzanej o stosowanie przemocy w rodzinie Pana G.K. Założono „Niebieską Kartę – D”. Odbyły się kolejne spotkania grupy roboczej dniami: 04.06.2012 r., 13.06.2012 r., 30.10.2012 r., w celu okresowej oceny sytuacji w rodzinie. Na posiedzeniu w dniu 07.11.2012 r. podjęto decyzje o zakończeniu procedury NK (Załącznik Nr 17).

W dniu 10.08.2011 r. odbyło się posiedzenie grupy roboczej o stosowanie przemocy w rodzinie wobec Pani A.Ś., w którym uczestniczyła osoba dotknięta przemocą w rodzinie oraz osoba podejrzana o stosowanie przemocy w rodzinie Pani R.Ś. Kolejne spotkania grupy roboczej miały miejsce w dniach: 15.11.2011 r. i 09.02.2012 r. Wobec nie realizowania przyjętych ustaleń, w dniu 10.02.2012 r. Przewodniczący ZI wystosował pismo do sądu rejonowego o skierowanie Pani R.Ś. na przymusowe leczenie odwykowe. Następnie na kolejnych posiedzeniach grupy roboczej w dniach 26.04.2012 r. i 27.07.2012 r. omawiano sytuację w rodzinie (Załącznik Nr 18).

W dniu 05.10.2012 r. pracownik socjalny OPS założył „Niebieską Kartę – A” o stosowaniu przemocy wobec małoletniej A.B. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 08.10.2012 r. wszczął procedurę, powołując grupę roboczą i wskazując wytyczne do pracy dla niej. Na pierwszym spotkaniu grupy roboczej w dniu 24.10.2012 r. przeprowadzono rozmowę z rodzicami poszkodowanej. Założono „Niebieską Kartę – C”. W dniu 07.11.2012 r. odbyło się drugie spotkanie grupy roboczej, z udziałem osoby podejrzanej o stosowanie przemocy w rodzinie Pana Ł.B. Założono „Niebieską Kartę – D”. Sprawa jest monitorowana (Załącznik Nr 19).

Na wniosek pracownika socjalnego OPS wszczęto procedurę NK. W dniu 11.10.2011 r. grupa robocza podjęła interwencję domową w miejscu zamieszkania stron. Założono „Niebieską Kartę – A” o stosowaniu przemocy wobec Pana S.W. Przeprowadzono także rozmowę z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie Panią L.W. Założono „Niebieską Kartę – D”. Ustalono monitorowanie sytuacji w rodzinie przez pracownika socjalnego i dzielnicowego. Zmotywowano Panią L.W. do podjęcia leczenia odwykowego. Wobec śmierci poszkodowanego w dniu 10.11.2011 r. ustały przesłanki do dalszego prowadzenia procedury NK (Załącznik Nr 20).

Czynności wykonywane były zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Z drobnymi wyjątkami zachowane były terminy poszczególnych działań.

Powiadamianie członków powoływanych przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego grup roboczych, następowało w ciągu 3 dni od daty wpływu do Przewodniczącego ZI formularza „A” Niebieskiej Karty. Posiedzenia grup roboczych ustalano w terminach późniejszych, ze względu na wykonywaną pracę zawodową poszczególnych członków (dyżury). Na spotkania grup roboczych zapraszane były osoby, które doświadczyły przemocy w rodzinie, a także wzywano osoby, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc. Sytuacja w rodzinach dotkniętych przemocą i zagrożonych wystąpieniem przemocy monitorowana była przez pracowników socjalnych OPS lub dzielnicowych. W sytuacji podjęcia przez osobę co do której istniało podejrzenie stosowania przemocy, działań wskazanych przez grupy robocze, co doprowadzało do zaprzestania dalszego stosowania przemocy w rodzinie, następowało zakończenie procedury NK. W nielicznych sytuacjach sprawy skierowano do prokuratury.

Ustalenia kontroli zostały omówione z Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i przedstawione Burmistrzowi Polic.

Dokonano wpisu w książce kontroli w Urzędzie Miejskim w Policach pod pozycją - 8/2012, a w Ośrodku Pomocy Społecznej pod pozycją - 23/2012.

Przedstawicielowi kontrolowanej jednostki, po zapoznaniu się z treścią protokołu, przysługują następujące uprawnienia:

1. Przed podpisaniem protokołu kontroli kontrolowany może zgłosić umotywowane zastrzeżenia na piśmie co do jego treści w ciągu 7 dni od dnia otrzymania do podpisu.
2. Prawo odmowy podpisania protokołu powinno być poprzedzone złożeniem pisemnych przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują:

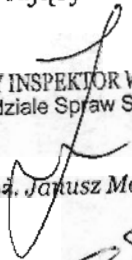
- Urząd Miasta w Policach - egzemplarz nr 1
- a / a - egzemplarz nr 2

Burmistrz Polic

BURMISTRZ

 Władysław Diakun

Kontrolujący

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
 w Wydziale Spraw Społecznych

 mgr inż. Janusz Modrzejewski

STARSZY INSPEKTOR
 w Wydziale Spraw Społecznych

 mgr Anna Jasina

Szczecin, dnia 22 stycznia 2013 r.